Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar il-"Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar id-dritt għall-informazzjoni fi proċedimenti kriminali"

COM(2010) 392 finali – 2010/0215 (COD)

(2011/C 54/15)

Relatur ġenerali: **is-Sur PEZZINI**

Nhar id-29 ta' Settembru 2010, il-Kunsill iddeċieda, b'konformità mal-Artikolu 304 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, li jikkonsulta lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar

Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar id-dritt għall-informazzjoni fi proċedimenti kriminali

COM(2010) 392 finali – 2010/0215 (COD).

Nhar l-20 ta' Ottubru 2010, il-Bureau tal-Kumitat ta istruzzjonijiet lis-Sezzjoni Speċjalizzata għax-Xogħol, l-Affarijiet Soċjali u ċ-Ċittadinanza sabiex tipprepara l-ħidma tal-Kumitat dwar is-suġġett.

Minħabba l-urġenza tal-ħidma, il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew iddeċieda matul l-467 Sessjoni Plenarja tiegħu tat-8 u d-9 ta' Diċembru 2010 (seduta tat-8 ta' Diċembru 2010) li jaħtar lis-Sur Pezzini bħala relatur ġenerali, u adotta din l-opinjoni b'161 vot favur, l-ebda (0) vot kontra u 3 astensjonijiet.

1. Konklużjonijiet u rakkomandazzjonijiet

1.1 Il-KESE jilqa' b'sodisfazzjon il-ħidma li saret mill-Kummissjoni biex jiġi żviluppat pakkett komprensiv ta' leġislazzjoni li jiggarantixxi sett komuni ta' drittijiet proċedurali fil-proċedimenti kriminali tal-Istati Membri.

1.2 Id-dritt għal informazzjoni f'waqtha u preċiża huwa parti mit-tradizzjoni legali tal-Unjoni Ewropea u qed isir dejjem iktar importanti hekk kif iċ-ċittadini tal-UE qed jiċċaqalqu minn Stat Membru għal ieħor.

1.3 Ċittadini ta' pajjiżi li mhumiex imsieħba fl-UE, u li issa qed jidħlu fl-UE f'ammonti dejjem jikbru, għandhom ukoll ikunu jistgħu jidentifikaw qafas legali tal-UE, kif ukoll proċedimenti ċari li jirriflettu r-rispett għall-individwi, anke meta soġġetti għal proċedimenti legali.

1.4 Il-KESE jemmen li l-approssimazzjoni fil-leġislazzjonijiet nazzjonali, li hija l-bażi tad-Direttiva, għandha ssir il-pedament fundamentali tal-kooperazzjoni ġudizzjarja, anke sabiex tiġi enfasizzata l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, li ġiet inkorporata fit-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TFUE u TUE).

1.5 Il-KESE huwa tal-fehma li m'hemmx dubju li l-ħarsien tad-drittijiet fundamentali, permezz ta' proċedimenti mħaddna minn kulħadd, jirrappreżenta element qawwi ta' koeżjoni u jsaħħaħ il-moviment ħieles fl-UE.

2. Konsiderazzjonijiet ġenerali

2.1 Sabiex jiġi ggarantit id-dritt għal proċedimenti kriminali "ġusti", b'konformità mal-istat tad-dritt, l-UE ħadet azzjoni speċifika biex issaħħaħ id-drittijiet proċedurali ta' persuni suspettati jew akkużati fi proċedimenti kriminali.

2.2 L-azzjoni tinkludi wkoll it-tisħiħ tad-dritt għal difiża. Din l-azzjoni konġunta għandha titqies bħala waħda importanti ħafna, b'mod speċjali sabiex tiżdied il-fiduċja fiż-żona Ewropea tal-ġustizzja, kif ukoll sabiex titjieb l-effikaċja tal-prinċipju tar-rikonoxximent reċiproku ta' deċiżjonijiet ġudizzjarji f'materji kriminali.

2.3 Fil-fatt, l-abolizzjoni tal-fruntieri interni u l-mod kif iċ-ċittadini qed jeżerċitaw dejjem iżjed id-dritt għall-moviment ħieles u l-libertà fl-għażla tar-residenza qed iwasslu għal żjieda fl-ammont ta' nies involuti fi proċedimenti kriminali fi Stat Membru li mhuwiex dak fejn huma residenti.

2.4 Ir-Riżoluzzjoni tal-Kunsill 2009/C 295/01 tat-30 ta' Novembru 2009, li ttenni

— il-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew ta' Tampere tal-1999,

— il-Programm tal-Aja tal-2004, u

— l-Programm ta' Stokkolma ta' Diċembru 2009 għall-2010-2014,

tipproponi inġenerali li jiġu żgurati – fi stadji gradwali – l-implimentazzjoni u r-rispett sħiħ għad-"dritt għal proċess ġust".

2.4.1 Dan huwa konformi mal-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali, li għaldaqstant qed titqies bħala l-bażi komuni għall-ħarsien tad-drittijiet tal-persuni suspettati u akkużati fi proċedimenti kriminali.

2.5 Barra minn hekk, id-dritt għal proċess ġust u għal difiża huma mħaddna fl-Artikolu 47 u 48 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea ([1]).

2.6 Iktar speċifikament, il-pjan direzzjonali fuq sitt punti mfisser fir-Riżoluzzjoni tal-Kunsill imsemmi hawn fuq jidentifika dawn il-prijoritajiet li ġejjin:

— Miżura A: billi wieħed għandu jkun jaf id-drittijiet għal difiża tiegħu stess biex jeżerċitahom bis-sħiħ, persuna suspettata jew akkużata li ma titkellimx jew ma tifhimx il-lingwa użata fil-proċedimenti ser tkun teħtieġ interpretu u traduzzjoni ta' dokumenti proċedurali essenzjali ([2]);

— Miżura B: persuna li hija suspettata jew akkużata b'reat għandha tingħata informazzjoni korretta dwar id-drittijiet fundamentali tagħha bil-fomm jew bil-miktub, pereżempju permezz ta' Ittra tad-Drittijiet. Barra minn hekk, dik il-persuna għandha wkoll tirċievi informazzjoni minnufih dwar in-natura u r-raġuni tal-akkuża kontriha. Persuna li tkun ġiet ikkundannata għandha tkun intitolata, fil-ħin xieraq, għall-informazzjoni meħtieġa għat-tħejjija tad-difiża tagħha.

3. Il-qofol tal-Komunikazzjoni

3.1 F'konformità mal-mandat stipulat fir-Riżoluzzjoni tal-Kunsill imsemmija hawn fuq, il-Kummissjoni ppubblikat il-Proposta għal Direttiva dwar id-dritt għall-informazzjoni fi proċedimenti kriminali (COM(2010) 392 finali) nhar is-27 ta' Lulju 2010.

3.2 L-għan tal-Proposta għal Direttiva huwa li tiġi mfissra l-implimentazzjoni ddettaljata ta' Miżura B fil-pjan direzzjonali msemmi hawn fuq, billi jiġu stipulati standards minimi komuni fir-rigward tad-dritt għall-informazzjoni fi proċedimenti kriminali madwar l-Unjoni Ewropea.

3.3 Bħala riżultat ta' dan, b'konformità ma' dawn ir-regoli, l-awtorità tal-prosekuzzjoni hija meħtieġa mhux biss tagħmel disponibbli lill-akkużat l-informazzjoni kollha neċessarja iżda wkoll li b'mod proattiv tiġbed l-attenzjoni tad-difiża għal din l-informazzjoni.

3.4 Barra minn hekk, fil-prattika, dawn il-miżuri pożittivi u raġjonevoli huma mistennija jnaqqsu t-tul u l-ispiża tal-proċedimenti legali u l-ammont ta' żbalji ġudizzjarji u għaldaqstant tal-appelli.

3.5 F'dan ir-rigward, jista' jsir "*kumpens*" pożittiv għall-piż finanzjarju żejjed li bla dubju jkun hemm, anke jekk biss permezz tal-iżvilupp u l-implimentazzjoni prattika tal-miżuri ta' informazzjoni.

4. Kummenti speċifiċi

4.1 Premessa 18: jistgħu jitqajmu xi dubji dwar il-frażi "*għandha tingħata lill-persuni kollha suspettati u akkużati fil-pront hekk kif jibdew il-proċedimenti kriminali*", u għaldaqstant, għandu jiġi speċifikat il-mument preċiż meta n-notifika bil-fomm jew bil-miktub tingħata lill-persuna akkużata.

4.2 Premessa 19: fl-ewwel sentenza, il-frażi "*għandha tingħata informazzjoni dwar dawn id-drittijiet proċedurali immedjatament relevanti*" tidher li mhijiex speċifika, u għaldaqstant in-natura u l-ambitu ta' dawn id-drittijiet proċedurali għandhom jiġu spjegati b'mod ċar, l-iktar fl-interess ta' difiża effettiva.

4.3 Premessa 21: fl-aħħar sentenza, il-frażi "*jista' jwassal għal riskju serju […] lis-sigurtà interna …*" tidher vaga. Minkejja dan, l-aġġettiv "serju" għandu jitqies bħala kondizzjoni irrevokabbli sabiex tiġi evitata l-possibilità futura li Stati Membri jeżerċitaw diskrezzjoni "*politika*" bl-iskuża ta' "sigurtà interna".

4.4 Premessa 22: il-frażi "*mekkaniżmu li jivverifika li l-persuni suspettati jew akkużati*" tista' tiġi espressa aħjar f'termini ta' trasparenza u ambitu, billi tiżdied il-frażi "permezz ta' atti formali" wara l-kelma "*jivverifika*".

4.5 Artikolu 3(1): il-kelma "*minnufih*" tista' tinbidel bil-frażi "*mill-bidu nett*".

4.6 Artikolu 3(2), l-aħħar inċiż: il-frażi "*tinġieb quddiem il-qorti minnufih*" għandha tkun konformi mal-Artikolu 5(3) tal-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem (*Nota tat-traduttur: it-test tal-Konvenzjoni mhuwiex disponibbli bil-Malti; il-verżjoni bil-Malti tal-frażi msemmija hija "tinġieb quddiem il-qorti mill-aktar fis"*).

4.7 Artikolu 4(1): l-espressjoni "*fil-pront*" għandha tiġi sostitwita bl-espressjoni "*dak il-ħin stess*".

([1]) **Artikolu 5(2)** tal-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem (Dritt għal-libertà u għas-sigurtà) jipprevedi li: "Kull min ikun arrestat għandu jiġi infurmat minnufih, b'lingwa li jifhem, dwar ir-raġunijiet tal-arrest tiegħu u dwar kull akkuża kontra tiegħu" (*Nota tat-traduttur: it-test tal-Konvenzjoni mhuwiex disponibbli bil-Malti*).
Artikolu 6(3) tal-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem (*Dritt għal proċess ġust*) jipprevedi wkoll li: "Kull min ikun akkużat b'reat għandu d-drittijiet minimi li ġejjin: (a)) li jkun infurmat minnufih, b'lingwa li jifhem u fid-dettall, dwar in-natura u r-raġuni tal-akkuża kontra tiegħu; (b) li jkollu żmien u faċilitajiet xierqa għall-preparazzjoni tad-difiża tiegħu; (e) li jkollu assistenza b'xejn ta' interpretu jekk ma jkunx jifhem jew jitkellem il-lingwa użata fil-qorti." (*Nota tat-traduttur: it-test tal-Konvenzjoni mhuwiex disponibbli bil-Malti*).
Artikolu 111 tal-Kostituzzjoni Taljana, kif riveduta b'konformità mal-Liġi Kostituzzjonali Nru 2/1999, jipprevedi wkoll dawn il-garanziji għal proċess ġust.

([2]) Direttiva 2010/64/UE ġiet ippubblikata fil-ĠU L 280, 26 ta' Ottubru 2010 u daħlet fis-seħħ nhar l-20 ta' Ottubru 2010.

4.8 Artikolu 6: billi d-Direttiva tikkonċerna wkoll id-dritt għal informazzjoni dwar l-akkuża matul il-proċess u matul il-perijodu ta' qabel il-proċess, l-artikolu għandu jispeċifika li informazzjoni dwar l-akkuża għandha tingħata anke waqt l-investigazzjonijiet tal-pulizija jew tal-inqas f'każijiet ta' delega tal-awtorità ġudizzjarja jew fejn jitressqu l-akkużi inizjali.

4.9 Artikolu 6(1) għandu jinbidel kif ġej: "*L-Istati Membri għandhom jiżguraw li persuna suspettata jew akkużata tingħata informazzjoni suffiċjenti dwar l-akkuża* ***u r-raġunijiet għal din l-akkuża****, sabiex tiġi garantita n-natura ekwa tal-proċedimenti kriminali*", u b'hekk jiġi rifless il-kunċett stabbilit fil-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem (Artikolu 6(3)(a)), li jirreferi speċifikament għall-"**kawża tal-akkuża**".

4.10 Artikolu 6(2): il-kelma "*minnufih*" għandha tiġi sostitwita bl-espressjoni "*mill-aktar fis*", sabiex tkun aktar qrib l-espressjoni użata fil-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem, li diġà ġiet interpretata kemm-il darba fil-ġurisprudenza eżistenti (*Nota tat-traduttur: it-test tal-Konvenzjoni mhuwiex disponibbli bil-Malti; il-verżjoni bil-Malti tal-frażi msemmija hija "tinġieb quddiem il-qorti mill-aktar fis"*).

4.11 Artikolu 6(3)(a): il-frażi "… *taċ-ċirkustanzi li fihom* ***sar ir-reat****…*" għandha tinbidel hekk: "… *taċ-ċirkustanzi li fihom ikun* ***ingħad li seħħ ir-reat****…*" peress li meta ssir l-akkuża ma jkunx għadu ġie stabbilit li r-reat ikun seħħ effettivament, konklużjoni li hija possibbli biss wara s-sentenza.

4.12 Artikolu 6(3)a): il-frażi "*inkluż il-ħin, il-post u l-livell ta' parteċipazzjoni mill-persuna*", ikun iktar preċiż li kieku l-frażi "*l-livell ta' parteċipazzjoni*" tinbidel bi "*r-rwol effettiv li kellha l-persuna*".

4.13 Artikolu 6(3): għandhom jiżdiedu t-tliet inċiżi li ġejjin:

"c) il-piena applikabbli għar-reat imsemmi hawn fuq;

d) l-iskadenzi u l-mezzi ta' difiża u l-istrumenti ta' provi;

e) il-valur relattiv tal-ammissjoni eventwali ta' ħtija."

4.14 Artikolu 7(2): il-mod kif qed tiġi applikata s-*segretezza* sabiex jinċaħad aċċess għal ċerti dokumenti wara li tintemm l-investigazzjoni tar-reat għandu jwaqqaf lill-awtoritajiet ġudizzjarji milli jeżerċitaw diskrezzjoni mhux meħtieġa, fid-dawl tal-fatt li, fi kwalunkwe każ, it-tmiem tal-investigazzjoni ġeneralment ifisser li l-atti proċedurali jsiru disponibbli.

4.15 Artikolu 7(3): għandu jiġi żgurat li l-verżjonijiet tad-Direttiva bil-lingwi kollha jirriferu għal "*investigazzjonijiet preliminari*" (fil-verżjoni Maltija: deċiżjonijiet li jkunu ttieħdu qabel il-proċess quddiem il-qorti) u li jiġu evitati espressjonijiet bħal fit-Taljan "*fase istruttoria*" billi ħafna sistemi legali m'għadhomx jinkludu din il-fażi.

Brussell, 8 ta' Diċembru 2010.

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Staffan NILSSON